

Igrivost sredstev

Črni muc vasuje avtorja Josipa Ribičiča v novi uprizoritvi Lutkovnega gledališča Ljubljana

UROŠ SMASEK

Posrečena že v izhodišču, a najbrž tudi zahtevna, se zdj odločitev za lutkovno uprizoritev priljubljene ilustrirane in delno v verzih podane literarne pripovedi Črni muc vasuje (1946) pisca Josipa Ribičiča, duhovite zgodbe o zaljubljenem naslovnem junaku, ki svoji potencialni ljubezni, beli mucu, hodi vsako noč pod njeno streho, na kateri ga čaka, igrati na kitaro in je pri tem prisiljen premagovati najrazličnejše ovirajoče dejavnike ter, če dodamo, povrh vsega vztrajno kljubuje temu, da ga muca precej časa vsaj navidezno drži na indiferentni distanci.

A če se odločitev za uprizoritev zdi zahtevna morda najbolj ravno zaradi priljubljenosti predloge, pa se kot sicer četrta lutkovna premiera od trenutno napovedanih petih v aktualni sezoni 2010 / 2011 Lutkovnega gledališča Ljubljana ([LGL](#)), premierno uprizorjena 16. in 17. februarja na Malem odru [LGL](#), kakor jo je po predlogi priredil skupaj z dramaturginjo **Jelena Sitar** (sicer bivšo predhodno umetniško vodjo [LGL](#)) ter zrežiral in uglasbil češki gost **Jirži Vyšohlid** (iz mednarodno priznanega lutkovnega gledališča Drak) v lutkovni in scenografski likovni podobi mlajšega sodelavca **Ludeka Joske** ter izvedbi lutkarjev in igralcev **Asje Kahrmanović**, **Mihe Arha** in **Jureta Lajovica**, izkaže za zelo posrečeno uprizoritev.

V prvih minutah predstave, ko se dogajanje začne na prizorišču, ki prikazuje povprečno, starejšo kuhinjo z jedilnico, kar je tudi

nadalje edino prizorišče, se sicer že lahko zazdi, da bo uprizoritev mogoče premalo lutkovna, se pravi, izvedena z manj lutkarskega truda, napol igralsko dramsko. Vendar se ta dramska ekspozicija izkaže za domiselno načrtno zavajajočo. Na prizorišču se tako pojavita mlajša zakonca (**Kahrmanović** in **Arh**), ki se v očitno vsakodnevni naglici popolnoma dramsko odpravljata na nujen obisk k sorodstvu. Med pripravami na odhod pa odkrijeta knjigo Črni muc vasuje in jo začneta malce prebirati, nakar ju tako pritegne, da jima je za izhodišče v nevsakdanji igri, skozi katero uprizorita dogajanje iz knjige, pri tem pa z glasnostjo pritegneta pozornost sosedu (**Lajovic**), ki se jima hitro kar pridruži.

Dogajanje iz knjige uprizorijo vsi skupaj igrivo, nadvse domiselno in predvsem pristno lutkovno z mnogimi najrazličnejšimi sredstvi, pretežno kuhinjskimi pripomočki ali tudi predmeti s stenskih polic, kjer pa vsak od njih prepričljivo postane pristna lutka, bodisi da sta to figuri muce in muca s police (sicer dejanski lutki z očarljivo gibljivimi očmi), bodisi dobro znani magnetek za pripenjanje listkov s sporočili (ponavadi na vrata hladilnika), ki ima obliko kravje glave in tako tudi odigra kravo, ali da dolga, tanka salama dobi vlogo meča, ko se primerno ukrivi, pa v paru z drugim enako ukrivljenim "mečem" sestavlja simbol ljubezni (srce), ter ne nazadnje da velika, debela mortadela (seveda rekvizit) s štirimi simetrično zabodenimi noži postane na nogah živahen pujssek ...!

Domiselno in pristno lutkovno z najrazličnejšimi sredstvi uprizorjeni Črni muc vasuje ([Arhiv LGL](#))

Uprizoritev z igrivo uporabo mnogih najrazličnejših sredstev sploh ne pričara samo pripovedi o vztrajni ljubezni, temveč domiselno izpostavlja pomen igrivosti za vsakodnevne dobre medčloveške odnose.